

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія»
галузі знань 10 «Природничі науки»

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 101 «Екологія», розроблена в Інституті екології Карпат НАН України, є актуальною. Регламентує підготовку висококваліфікованих наукових кадрів у сфері екології, охорони довкілля та раціонального природокористування.

Програма відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема Національній рамці кваліфікацій та стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 101 «Екологія». Зміст програми орієнтований на інтеграцію у Європейський освітньо-науковий простір і відповідає рекомендаціям провідних європейських інституцій у сфері докторської освіти.

Метою програми є формування кваліфікованого дослідника, спроможного продукувати нові наукові ідеї, вирішувати складні міждисциплінарні проблеми, організовувати і самостійно проводити наукову діяльність. Програма структурована і включає як освітню, так і наукову складові, що відповідає сучасним підходам до підготовки докторів філософії.

Освітня складова (60 кредитів ЄКТС) охоплює фундаментальні дисципліни, зокрема філософію, методологію наукових досліджень, іноземну мову професійного спрямування, а також спеціалізовані курси з екології. Особливу увагу приділено педагогічній підготовці та розвитку комунікативних компетентностей.

Наукова складова програми є змістовною та чітко структурованою. Передбачає поетапне виконання дисертаційного дослідження, апробацію результатів у наукових публікаціях та участь у конференціях, що сприяє формуванню дослідницької культури та академічної доброчесності.

Програма спрямована на здобуття загальних і фахових компетентностей, які відповідають сучасним викликам у екологічній науці, включно з питаннями кліматичних змін, збереження біорізноманіття та сталого розвитку. Програмні результати навчання чітко сформульовані, є вимірюваними та взаємопов'язані із компетентностями.

Програмою передбачено вивчення сучасних методів дослідження, зокрема геоінформаційних систем, комп'ютерного моделювання та аналізу великих даних. Важливою перевагою програми є її практична спрямованість.

Кадрове, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення програми відповідає встановленим вимогам і створює належні умови для підготовки здобувачів. Наявність міжнародної та національної академічної мобільності розширює можливості інтеграції аспірантів у міжнародну наукову спільноту.

Механізми внутрішнього забезпечення якості освіти представлені на достатньому рівні. Натомість, вважаємо за доцільне розширити перелік вибіркових дисциплін із урахуванням новітніх напрямів (наприклад, екологічна політика ЄС, кліматичні зміни, ESG-підходи) і конкретизувати інструментарій використання штучного інтелекту в освітньому процесі.

Загалом освітньо-наукова програма є цілісною, відповідає сучасним вимогам до підготовки докторів філософії, а її застосування сприятиме підготовці кваліфікованих фахівців національного та міжнародного рівнів.

Висновок:

Рецензована освітньо-наукова програма за спеціальністю 101 «Екологія» може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Директор Природознавчого музею
НАН України, к.б.н.,

18 травня 2022р.

Тарас ЯНИЦЬКИЙ